

Stirnea

FONDAT ÎN ANUL 1931 ARAD

NR. 10
(118)
8 PAG.
100 LEI

SĂPTĂMÎNAL DE INFORMAȚII ȘI OPINII DEMOCRATICE • ARAD • ANUL IV 18 - 24 martie 1994

VICTORIA LUI VADIM ASUPRA DEMOCRAȚIEI

Campania de presă deschisă împotriva fostului ministru al apărării, generalul Nicolae Spiroiu, în gazetele lui Corneliu Vadim Tudor, ne-a lăsat un gust amar. Senatorul *peremist*, care își poate permite să înjure în România pe oricine, s-a luat și de fostul ministru. Mai mult, în persoana generalului Spiroiu, el a atacat chiar unul din stâlpii statului român: armata. Cum era de așteptat, celui care l-a făcut cum i-a stat în gura penitei pe președintele Iliescu, într-un limbaj pe care nu și l-a permis nici un ziar de opoziție, și nu a pățit nimic, a scăpat basma curată și din campania anti-armată. Cu toate că au existat reacții timide din partea Guvernului sau președinției, rezultatul a fost net favorabil lui Vadim: ministrul apărării a fost schimbat în așa-zisa remaniere guvernamentală de catifea din 6 martie, chiar dacă motivul invocat a fost cu totul altul.

Acum, să încercăm să dăm de morala acestei povești. Ne mîngîiem cu toții, cu ideea că trăim într-un stat de drept. Formal avem chiar instituțiile care ar trebui să fie garantele acestui stat. Totul, pe hîrtie, pare să fie în regulă, nici un raportor serios al O.N.U. sau mai știu eu căreia organizații mondiale neputînd reproșa, din acest punct de vedere, României nimic. Însă, în

spatele formelor stau faptele. Cazul atacului lui Vadim împotriva generalului Spiroiu o dovedește. Însă, nu este, din păcate, singura exemplificare a tristului adevăr că sîntem încă departe de normele statului de drept. Exemple ar fi multe. Să ne gîndim doar la isteria naționalistă stîmrită în Parlament de același Vadim, împreună cu auto-definitul (de acum cîțva timp) porc, Adrian Păunescu. Dacă era să ne luăm după cei doi și acoliții lor, mai-mai să credem că trupele maghiare stau la graniță iar cetățenii maghiari din România își scot tunurile de sub pat pentru a sări la lupta cea mare, în ritm de ciardaș. În 15 martie, ziua revoluției ungare a fost comemorată în liniște, chiar dacă forțele de ordine au mobilizat trupe impresionante. Însă, nimeni nu și-a pus problema instigării comise de cei doi, care au stîmrit spiritele. Totul a trecut ca și cum nu s-ar fi întîmplat nimic.

Cu fiecare ocazie, președintele Iliescu se delimitează, declarativ, de forțele extremiste și șovine din România. Guvernul se declară adeptul reglementărilor internaționale în privința drepturilor omului. Însă, fiecare ocazie practică ivită dovedește exact contrariul: chiar aceste forțe sînt tolerate de la cel mai înalt nivel. Nici președintele, nici primul ministru nu se jonează să se așeze alături de

Vadim sau Păunescu. La deplasările prezidențiale, sînt preferate doar anumite gazete, în scopul de a colora cît mai în roz primirea de care se bucură președintele. Chiar cu riscul de a anunța chiar și etapele sărite din program, cum s-a întîmplat la Craiova cu reportajul fidelei Rodica Becleanu.

Trăim, teoretic, într-un stat de drept. Atît de drept, încît ziaristi sînt agresati de luptătorii antiteroriști care îl apără pe domnul Iliescu de proprii săi alegători. Iar un individ de teapa lui Vadim poate da jos un ministru al apărării, adică poate decapita pavăza țării, fără a păți nimic. Trăiască izbînda lui Vadim asupra democrației în România!

SORIN TROCAN □

ÎN ACEST NUMĂR CITIȚI:

Centenare

Cîtă bere se bea în Franța?
Crește numărul dezertorilor
Un fapt ce valorează cît toate
florile primăverii

Lipova, dragostea mea

3X3=... o seară de neuitat

Prima tranzacție la Bursa de
Mărfuri Arad

Din panseurile lui Păstorel
Politică și economie

Zece lucruri mai puțin
cunoscute despre Bill Clinton
Iași... Heidelbergul nostru de
altădată

TRANSILVANIA, INIMĂ A ROMÂNIEI

1370-1371. Domnul Moldovei Lațcu, îmbrățișează confesiunea catolică, cerând pentru Moldova o biserică subordonată direct scaunului apostolic.

1370, oct. Înființarea mitropoliei de la Severin pentru stăvilirea propagandei catolice.

1371. la ființă prima școală cu limba de predare latină din localitatea Siret, pe lângă mănăstirea franciscană din localitate.

1371, sept.26. Armata turcilor, condusă de sultanul Murad I. (1359-1389) învinge la Cirmen(Cernomea), pe riul Marița, armata sîrbă, alături de care luptaseră contingente din Țara Românească.

1373. Sculptorii clujeni Martin și Gheorghe creează statuia Sf. Gheorghe destinată pentru piața domnului Sf. Vitus din Praga.

1373, mart. 16. Interzicerea importului de sare din Țara Românească în regatul ungar aduce prejudicii vistieriei lui Vlaicu-Vodă.

1374. la ființă prima școală cu limba de predare latină din Oradea. - Un document atestă faptul că Paul din Brașov învață muzica la Viena.

1375. Campania ungarilor în Țara Românească încheiată cu cucerirea cetății Severin, reintrată în stăpînirea Țării Românești în 1376-1377.

1376, nov. 9. Cele dintîi statute de breslă păstrate în Transilvania, înlocuind statute mai vechi. Aceste statute, aparținînd breslelor din Sibiu, Sighișoara, Sebeș și Orăștie, atestă existența a 25 de branșe meșteșugărești organizate în 19 hresle (fraternitates).

1377, iun. 7. Regele Ungariei, Ludovic I. înfrînge armata Țării Românești condusă de Radu I.

- Este întocmit un volum de cîntări gregoriene din Transilvania.

1378. Zidirea, în primă formă, a castelului Brau (jud. Brașov), punct fortificat pentru supravegherea drumului comercial ce lega Brașovul de Cîmpulung.

1380. Răscoala Țăranilor români și maghiari din părțile Satului Mare. cca. 1380-1390. "Itinerarul din Bruges" menționează un traseu care străbătea Transilvania și Țara Românească, mergînd la Constantinopol. Cu acest prilej sunt semnalate unele localități românești.

1382. Era terminată zidirea noului cor al bisericii parohiale din Sebeș(jud. Alba), izbutită realizarea a arhitecturii gotice din Transilvania.

1382-1383. Răscoala locuitorilor din scaunul Sibiului împotriva greavilor și patriciatului săsesc, care le cîtăpîse pămînturile.

1383. Din inițiativa preotului Thomas a început reconstrucția bisericii parohiale din Brașov, cel mai mare edificiu religios de stil gotic din Transilvania. De tip hală, cu o bogată decorație sculptată, acest edificiu este cunoscut în urma incendiului din 1689- sub numele de Biserica Neagră.

1385. Pelerinii germani Peter Sparnau și Ulrich von Tennstadt menționează localități din Țara Românească și Transilvania : Zimnicea, Rușii de Vede, Argeș, Cîmpulung, Brașov, Sibiu, Cluj și Oradea.

1386-1418. Domnia lui Mircea cel Bătrîn, fiul lui Radu I. în Țara Românească.

1387. la ființă prima școală cu limba de predare slavonă din Baia Mare. Cetatea Deznei, ca și Pîncota, figurează printre posesiunile familiei Losonczy.

Orașul Sebeș primește din partea regelui Sigismund de Luxemburg(1387- 1437) dreptul de a se înconjura de o incintă fortificată. Măsura luată se va extinde apoi și la alte orașe(la Brașov prin 1395), generalizîndu-se după 1405, mai ales datorită pericolului atacurilor turcești.

1388. la ființă prima școală cu limba de predare latină din Bistrița.

1389. Amiașul și Făgărașul sunt în stăpînirea lui Mircea cel Bătrîn.

1391, apr. 28. Un decret regal stabilește ca iobagii din Transilvania să se poată strămuta de pe o moșie pe alta, dacă și-au plătit datoriile, decret nerespectat de către nobili.

selecție H. HAUPTMANN

CENTENARE

În 6-7 ianuarie 1894 s-a constituit Partidul Muncitoresc Social-Democrat din Ungaria, în organizațiile cărui au intrat numeroși muncitori din centrele industriale transilvănene : Arad, Timișoara, Cluj ș.a.

Între 2-4 mai 1894 a avut loc Congresul al II-lea al PSDMR la București, care a dezbătut probleme privind propaganda în rîndurile Țăranimii, crearea cluburilor socialiste la sate, sistemul electoral și votul universal, reglementarea raporturilor de muncă dintre muncitori și patroni.

În 14 nov. 1894 a apărut la București ziarul "Lumea nouă" (pînă la 13 oct. 1900), organ al PSDRM.

În 1894, Societatea anonimă de mine de cărbuni din Salgotarjan (Ungaria) cumpără de la "Societatea de mine și furnale din Brașov" terenurile carbonifere din Valea Jiului.

A fost înființată la București fabrica de bere "Bragadiru".

Între 1894 și 1900 a fost construit Palatul Poștelor din București (arhitect Al. Săvulescu).

În 1/13 apr. a luat ființă "Banca agricolă" cu capital românesc (8.000.000 lei), cu sucursale în toate județele.

9/21 dec. 1894 apare primul tramvai pe străzile Bucureștilui.

În 1894 a luat ființă "Societatea amicilor științelor matematice", care prin contopirea cu "Societatea de științe fizico-chimice"(întemeiată tot în 1894), a dat naștere "Societății române de științe din București"(1897), devenită apoi "Societatea română de științe"(1903). Această societate a funcționat între 1903 și 1948(cu întrerupere între 1916 și 1918).

În 1894, Alexandru Philipide publică "Istoria limbii române".

Duiliu Zamfirescu a publicat în "Convorbiri" "Viața la țară, tipărită în volum în anul următor.

În 1. ian. a apărut bilunar revista literară "Vatra" (pînă în aug. 1996), condusă de I.Slavici, I.L. Caragiale și G. Coșbuc.

În 5 iun. s-a redeschis la București, după o întrerupere de 13 ani, "Expoziția artiștilor în viață".

În 1/13 ian. 1894 s-a încheiat un tratat comercial româno-german, care stipula o serie de avantaje pentru produsele germane, taxe vamale scăzute sau deloc, variabilitatea prețului de vânzare etc.

În 22 ian. s-a încheiat la București o Convenție de comerț româno-belgiană.

(Istoria României în date)
H. H. □

CÎTĂ BERE SE BEA ÎN FRANȚA?

Cantitatea de bere consumată de francezi, în scădere sensibilă la mijlocul anilor 80, a crescut începînd din 1988 și a atins în prezent volumul anual de 40,8 litri de bere pe locuitor, ridicîndu-se la un total de 22,8 milioane de hectolitri.

Francezul rămîne totuși unul din cei mai slabi băutori de bere din Europa, consumînd de trei ori mai puțin decît un german, care bea 143 litri pe an, mult mai puțin decît un danez (127,2 litri), un irlandez (123,9 litri) sau un englez (110,2 litri).

De asemenea, el este devansat și de băutorul spaniol de bere, care este cotat cu 72,8 litri anual, precum și de cel portughez (65,2 litri).

OMAGIU INTELLECTUALULUI ȘI PEDAGOGULUI

FULVIA PĂCĂȚAN

O inimă de română a încetat să bată. Este vorba despre cea a doamnei profesoare FULVIA PĂCĂȚAN.

Duminică, 13 martie, prietenii, foștii elevi, cunoscuții au condus-o pe ultimul ei drum. Ceremonia de înmormîntare a avut loc la Capela cimitirului "Eternitatea". Au asistat L.P.S. Timotei Sevcliu, episcopul Aradului și prof. Gheorghe Căpitan, președintele Despărțămîntului "Vasile Goldiș" - ASTRA Arad.

Evocînd personalitatea dispărutei, dl. profesor Gh. Căpitan amintea printre altele: "Distinsa profesoară Fulvia Păcățan face parte din elita intelectualității arădene și transilvănene. A slujit timp îndelungat școala românească, fiind în ultima parte

a activității directoarea Liceului de Fete - Elena Ghiba Birta - din Arad. A educat și pregătit pentru viață multe generații de elevi. Ca punct central în întreaga-i activitate didactică s-a situat dragostea de țară și valorile ei. A colindat neobosită satele ardelene culegînd motive naționale, cusături și broderii, pe care le-a stilizat și transpus în coordonate matematice. Pentru a păstra nealterată și autentică arta populară, culeasă direct de la izvoare, profesoara Fulvia Păcățan a depus apoi un impresionant volum de muncă, materializat în sute de planșe executate cu migala unui fin bijutier."

Prin dispariția ei, societatea arădeană a pierdut un mare suflet de român. În 1990 cînd s-a pus problema reorganizării Asociației "Astra", a fost prima persoană din Arad ce a expediat pe adresa din

Sibiu o sumă impresionantă la valoarea pensiei și a posibilităților ei. Gestul acesta o situează printre membrii fondatori ai Asociației pentru Literatură Română și Cultura Poporului Român - Astra, reorganizată după eliberarea noastră din țehra comunistă. A subvențione în toți anii de prigoană comunistă, mănăstirile noastre din Moldova, fără a pretinde publicitate și mulțumiri în public. În tot ceea ce a făcut a fost de o modestie fără seamă. A avut darul de la Dumnezeu de a alina și înconjura oamenii în necaz și suferințe. Zâmbetul și spiritualitatea ei nu o vom uita niciodată.

Amintirea ei va dăinui mereu în sufletele și conștiința tuturor românilor din Transilvania. Să-i fie Țărîna ușoară. Dumnezeu să o odihnească în pace.

BUJOR BUDA □

Asociația Handicapaților Neuromotori din România
- AHNR - filiala județeană Arad, invită membrii, membrii însoțitori, membrii simpatizanți la "Adunarea Generală", care va avea loc în data de 19.03.1994, ora 11,00 la Liceul industrial nr.11 Arad (vis-a-vis de Poliția Arad)
MONICA ANTOCI
Președinta AHNR - filiala Arad

FOTOGRAFII COLOR!

Evenimente familiale,
publicitate,
fotoreportaje!

Adresați-vă la
BAZAR IULIA
Str. Lucian Blaga nr. 3
sau telefon 17343.

Cu adîncă durere anunț decesul inegalabilului meu soț, colonelul (rtg) HORIA BĂLAN, promoția M.S. Regele Mihai, participant în mișcarea de rezistență națională din M-ții Hațegului, fost deținut politic.

ANA BĂLAN

UN FAPT CE VALOREAZĂ CÎT TOATE FLORILE PRIMĂVERII

Nu poate fi trecut cu vederea, nu se poate să nu-l admiri, gestul de o aleasă omenie la care am avut șansa să asist și pe care încerc să-l redau în toată gingășia lui.

Faptul că PSDR - filiala Arad a oferit flori și cadouri echipei de artiste din Asociația de Nevăzători din Arad, nu este nici singular, nici întâmplător. Acest gest și multe altele despre care voi aminti mai jos, sunt cuprinse în lista de priorități a partidului. Nu de mult s-a organizat în același loc un Concurs cu premii pe teme de cultură generală, adresat elevilor handicapați. În fiecare miercuri, membrii PSDR acordă asistență juridică și-i sprijină pe toți foștii proprietari de la care comuniștii au lăsat averile și casele. Totul se face cu contribuție bănească din visteria PSDR și în timpul liber al membrilor. Aceștia își sacrifică interesele stînd la dispoziția cetățenilor, fără recompense materiale, din ideea de a face bine, de a alina suferințe.

Asemenea gesturi trebuie admirate și prețuite, deoarece în vreme ce PSDR stă la dispoziția cetățenilor, ajută și alina suferințe, în alte partide timpul se consumă pentru îmbogățirea unora, pentru împoșcarea cu noroi a altora, și pentru diversioni și intrigi. Mai mult, PSDR duce o luptă efectivă pentru ca societatea românească să revină la democrația ce a caracterizat-o înainte de a fi stăpînită de slugile și miile de luda în solda rușilor. Iată una dintre deosebirile fundamentale față de partidele ce nu-și precupețesc eforturile pentru păstrarea funcțiilor și drepturilor cîștigate prin delațiune înainte de 1989. Gestul de a-i sprijini efectiv pe foștii proprietari să-și redobîndească bunurile furate mi se pare singular și elocvent pentru PSDR.

După încercarea de a așeza gestul în timp și spațiu, să vedem cum s-a petrecut evenimentul. Prima întrebare adresată organizatorilor: "Cine a avut ideea?" Răspunsul a fost unul singur: "Vicepreședintele național al partidului, și președinte al organizației județene, dl. Putin". În timp ce mă informam despre program și alte noutăți, meșterii montau stația de amplificare și orga Yamaha, microfoanele. Au participat în calitate de gazde membrii conducerii locale PSDR, deputații și consilierii partidului, au mai fost prezente ziarul și TVA. Doamna Dr. I. Dragomir vicepreședinta Organizației de Femei PSDR a jînut să

mulțumească tuturor participanților și să sublinieze importanța sărbătoririi. A cuvîntat în deschidere domnul deputat Emil Putin, care a spus printre altele: "Serbarea este o deschidere a sufletelor noastre spre sufletele dumneavoastră" (se referea desigur la artistele nevăzătoare). Printr-o emoționantă alocuțiune, plină de spontanietate domnișoara Victoria Coman s-a adresat artistelor spunînd: "Ziua de astăzi este pentru noi zi de sărbătoare, o zi însoțită și frumoasă așa cum este și sufletul dumneavoastră".

Nu pot să nu-i dau cuvîntul în cele ce urmează, doamnei Cîreșica Dîrlea, referent cultural al Asociației, pentru a arăta strădania depusă la reușita serbării. Dacă ar fi fost un afiș (ar fi meritat unul), pe acela trebuia scris, sus vizibil, "scenariul și regia, doamna Dîrlea Cîreșica". "Formația aceasta repetă de două ori pe săptămînă. Munca ce o desfășor este deosebit de frumoasă și mai ales plină de satisfacții. Membrii formației, autentice talente, nu sînt cu nimic mai prejos față de artiștii consacrați, ba au în plus o voință rar înfîlmită. Printr-o muncă uriașă, prin voință au depășit diferențele, comportîndu-se absolut normal, ca toți oamenii. Satisfacția este de asemenea foarte mare atunci cînd mă bucur alături de elevii mei de reușitele comune. Ziua de astăzi am pregătit-o în mod special. După festivitate urmează să mergem la clubul "Vremuri Noi" pentru a susține un program cu public."

Din partea organizatorilor aflu că florile și cadourile au fost achiziționate din banii PSDR în sumă de 80000 lei.

Spectacolul. Ce să vă spun? Cum să-mi aleg cuvintele? Pe

cine să evidențiez? De la început pînă la sfîrșit a fost o încîntare, uneori m-au cuprins fiorii ascultînd poeziile și cîntecele. Toți au fost excepționali și mai ales naturali. Intonațiile și inflexiunile le-am ghicit ca venind dintr-o sensibilitate deosebită, armonizarea zîmbetelor cu sensul propozițiilor au emoționat asistența. Totuși, dacă nu toți își vor găsi numele scrise de mine în reportajul de față, să mă ierte, din lipsă de spațiu mă voi rezuma la a-i aminti pe cei m-au impresionat în mod deosebit. Amintesc talentul și naturalețea, ușurința, cu care a recitat domnișoara Victoria Coman "Fecioara". Apoi doamna Ileana Stancu mi-a transmis din sufletu-i gingaș fiorii romanței "Vișinul". N-am vrut să atrag privilegii, dar trebuie să fi strigat cu toată puterea -BIS- la "Mulțumesc, iubită mamă". Iată că-mi motivez cu mărturisirea mea, preferința spre această excepțională Ileana Stancu.

Acompaniamentul realizat de cei doi, Claudiu Jula mai ales, și Petru Harapaniciu s-a situat la înălțime. Pentru primul, după finețea cu care manevra clapele și după alegerea inspirată a tonalității și a registrului, potrivit cu tema și sensul partiturii, îi prevăd un viitor strălucit. A fost discret cînd a acompaniat recitatorul, apoi impetuos la populare, liric cu doinele și romanțele, mă rog, un adevărat șef de orchestră.

În totalitate sărbătoarea organizată de către PSDR a fost la înălțime. Iată pentru ce consider PSDR drept un partid unic după preocupări și în același timp după modestie și discreție.

BUJOR BUDA □

CREȘTE NUMĂRUL DEZERTORILOR

În anul 1992 s-au înregistrat circa 10000 cazuri de eschivare a militarilor de la satisfacerea serviciului în rîndurile armatei. Relațiile nestatutare constituie cea mai frecventă cauză a dezertării din armata rusă. În armată există șefi care își maltratează subalternii, le înjosesc demnitatea. Numai în anul curent, în legătură cu diferite cazuri de relații neconforme regulamentelor au fost intentate 929 acțiuni penale. Relațiile neregulate însă își au rădăcinile totuși nu în armată, ci în viața pe care au

duș-o creștii înainte de încorporare. Colonelul de justiție Anatoli Korotkov, șeful de direcție la Procuratura generală a Federației Ruse, este cel ce a făcut această afirmație.

Pentru prevenirea fenomenului dezertării, consideră colonelul, este necesară o lege privind modul de satisfacere a serviciului militar, conform căreia statul nu numai că l-ar trimite pe militar într-o unitate sau alta, dar, totodată, și-ar asuma angajamentul de a-i crea condiții sociale de trai și economice normale.

APRECIERI ALE ASTRONOMILOR SUD-AFRICANI

Potrivit aprecierilor oamenilor de știință de la Observatorul astronomic național din Republica Sud-Africană, șansele ciocnirii - în anul 2162-a Pămîntului cu o cometă, care în acel an urmează să treacă relativ aproape de planeta noastră, sînt de 1 la 12.000. După cum consideră oamenii de știință sud-africani, dacă nucleul cometei cu diametrul de 10 km. se va ciocni cu Pămîntul, în condițiile deplasării sale cu o viteză de 216.000 km/oră, globul terestru va fi distrus în întregime. În cazul ciocnirii, se va degaja o energie care va depăși de un miliard de ori cantitatea de energie degajată în timpul bombardamentului atomic de la Hiroshima.

ARTERM RA ARAD ANGAJEAZĂ PRIN CONCURS:

REVIZOR CONTABIL FINANCIAR INTERN

CONDIȚII:

- VECHIME 10 ANI ÎN MUNCA DE CONTROL FINANCIAR INTERN
- DOMICILIUL ÎN MUNICIPIU ARAD
- STUDII SUPERIOARE SAU MEDII

Concursul va avea loc în data de 24 martie 1994, la sediul ARTERM RA ARAD din strada Unirii nr. 19 Informații la telefon 17840, 1, 2, 18122.

Director General
ing. DORU CÂMPAN
Director Economic
ec. ROZALIA FRAN CZ

SPĂLAREA BANILOR MURDARI

Un bogat antreprenor bulgar, președintele uniunii de inițiativă, Valentin Mollov, a propus organizarea în Bulgaria a unui simpozion internațional dedicat problemei spălării banilor "murdari" în fostele țări comuniste.

"Spălarea banilor murdari este o problemă mondială, anual fiind spălați 310 miliarde de dolari, încasați din vânzările de droguri. Procesele în curs de derulare în fostele state comuniste adaugă, la rîndul lor, noi componente ale acestei probleme", a estimat Mollov într-un articol în cotidianul bulgar "24 de ore". "Pe de o parte, foștii lideri și funcționari comunistii, dintre care numeroși au devenit astăzi șefi de întreprinderi sau

oameni de afaceri, încearcă să-și albească bani pe piețele internaționale. Iar pe de altă parte, perioada de tranziție spre o economie de piață și procesul de privatizare din răsăritul Europei oferă capitalurilor murdare occidentale posibilitatea ideală de a fi spălate în statele din această zonă prin crearea de noi întreprinderi", a explicat antreprenorul bulgar.

Mollov a propus în numeroase rînduri organizațiilor internaționale de luptă împotriva acestei activități, juriștilor din întreaga lume, precum și antreprenorilor interesați în soluționarea acestei probleme deosebit de acute în Europa, să se reunească pentru a discuta și oferi unele soluții.

SC "SABILICI D.D." SRI, vinde hîrtile igienică și prosoape igienice la secția SÎMPETRUL MARE nr. 693, jud. Timiș, tel. 0961-94666.

ROMÂNIA
JUDEȚUL ARAD
MUNICIPIUL ARAD
PRIMAR

DISPOZIȚIA Nr.146

din 14 martie 1994

privind convocarea în ședință extraordinară a Consiliului local al municipiului Arad.

Primarul municipiului Arad,

În temeiul prevederilor art.24, alin.1 din Legea nr.69/1991 privind administrația publică locală

DISPUNE:

Articol unic: - Consiliul local al municipiului Arad se convoacă în ședință extraordinară în ziua de 17 martie 1994, orele 14.00 care va avea loc în sala de ședințe a Consiliului, din Arad, Bdul. Revoluției nr.75 cu următoarea:

ORDINE DE ZI:

1.-Proiect de hotărâre cu privire la modificarea Hotărârii nr.36/1993.

2.-Proiect de hotărâre privind stabilirea taxelor speciale și a instituirii unor reguli în domeniul publicității prin afișaj.

PRIMAR

Cristian Moiescu

STIMAȚI CONSUMATORI

Singura unitate din județul Arad care produce și livrează zahăr din SFFCLA cu calități deosebite este S.C. Zahăr S.A. - Arad, cu sediul în Arad, str. Bogdan Vodă nr.14 (Gai).

Prețul este de 900 lei/kg la sac și 930 lei/kg la pungă inclusiv TVA.

Vă așteptăm zilnic la sediul societății între orele 7.00 - 15.00.

Consiliul de administrație

LA "TAVERNA ROMANA",

3 X 3 =...o seară de neuitat

Din nou, Radio Timișoara a fost la Arad

Așa cum ne-am obișnuit, o dată pe lună, Radio Timișoara a fost din nou la Arad. Locul faței: o...tavernă, dar nu orice fel de tavernă, ci chiar TAVERNA ROMANA. Invitații emisiunii "3 X 3" din 14 martie au fost: dl. Traian Dima (care, paradoxal, a fost și gazdă), dl. Teodor Năchescu, președintele consiliului de administrație și director general al AVI FLORIA HOLDING, dl. Viorel Constantinescu, director executiv al firmei CONTOR ZENNER și dl. Toader Tepeș, administrator al firmei APOTHERM MESSUNG S.R.L.

Preparativele au decurs bine. De la Radio, echipa de șoca sosit în componența: Nicolae Pîrvu, Radu Ciprian Pop și Angelco Stoicovici (care a făcut cumul de funcții-șofer și responsabil cu partea tehnică). Prezentarea localului a fost o revelație. Mai ales pentru Angelco (nu spunem de ce, dar știm...). S-a decis ca transmisia să se efectueze din sală, pentru a nu se pierde specificul locului. Spre ora hotărâtă au sosit și invitații (mai puțin domnul Dima, care era sosit din start, având în vedere dubla legitimare-gazdă și participant) S-au stabilit întrebările pentru concurs. d o m n i i

Constantinescu și Tepeș lucrând la ele până aproape de intrarea în emisie. Am receptat o scurtă discuție între domnii Pîrvu și Dima:

"N.Pîrvu:- Am văzut că aveți în meniu pizza cu ciuperci. Aveți și ciuperci otrăvite?"

Tr.Dima:-Avem!

N.P.-:Pentru cine le țineți?"

Tr.D.-:Pentru dușmanii!"

De unde am tras repede concluzia: decât dușman, mai bine prieten, mai ales dacă îți place pizza cu ciuperci. Domnul Pîrvu a remarcat rapid că și lui Angelco Stoicovici părea să-i placă localul. Nu s-a înșelat.

Din start, domnul Pîrvu și-a anunțat intenția de a chiuli cât poate. Adică, parte din responsabilități au

de gospodărire comunală se vor rezolva de acum încolo pe plan local. Toate activitățile de termoficare, salubritate, apă-canal și fond locativ s-au concentrat într-o singură regie. Un pas mic dar important în descentralizarea mecanismului administrativ. Lipova începe să-și câștige încet dar sigur o autonomie administrativă locală. Sigur ar mai fi urmat date despre fiecare serviciu în parte, calcule, promisiuni și evidențierea avantajelor ce decurg astfel. Foarte pe scurt cam asta e. Cetățeanul din

căzut pe umerii celor de la ȘTIREA, Adrian Ioanăș și Sorin Trocan. Radu Ciprian Pop, care tocmai îl pedepsise pe Ioanăș cu un autograf pe cartea proprie ("Fapt divers din lumea sportului", a cărei lansare va avea loc și la Arad cât de curând), dându-și seama rapid că nu poate încurca prea multe borcane în sală, s-a retras la telefon, pentru a-i încurca pe eventualii participanți

Lipova citind, își dădea seama că avariile din rețeaua de apă se vor rezolva prompt, forța de muncă locală fiind astfel utilizată.

văicărit. Din dragostea lor pentru Lipova și pentru oamenii de acolo s-a născut dorința pentru bine. Sînt sigur că s-au lovit de greutăți, însă

De această dată, însă, vă voi povesti despre un tînăr inginer entuziast, cu multă dorință de lucru, despre un viceprimar care ar face orice pentru a mulțumi populația și despre o primărie care începe să-și înțeleagă menirea. Trei ore ne-am simțit ca între prieteni. Am simțit că interlocutorii mei, dl. viceprimar ing. Viorel Tătar și dl. inginer Mircea Jichici, proaspătul director al Regiei vor să transmită lipovenilor că ei iubesc orașul, că-i simt trăirea. De multă vreme nu am întâlnit oameni care să nu se plîngă. Ei nu s-au

izbinda lor i-a plasat peste acele situații. Necazuri și probleme diferite au toți în prezent. Cei doi însă mi-au demonstrat că dacă există o rază de optimism, situațiile grele au posibilități de rezolvare. Nu am sesizat nici angajamente, nici promisiuni, doar un patriotism local marcat de multă dragoste pentru Lipova.

Ei iubesc orașul Lipova. Băile și Radna. Ei iubesc orașul.

ADRIAN IOANĂȘ □

direct și personal de Adrian Ioanăș. Care s-a întreținut și cu domnul Năchescu. Numai Sorin Trocan a discutat, cu multă căldură, despre...aparatele de măsurat căldura, propuse pieței de CONTOR ZENNER și APOTHERM MESSUNG.

Finalul a fost emoționant, în sensul că dl. Nicolae Pîrvu a prins momentul prezenței lui Radu Ciprian Pop, venit pentru a anunța câștigătorii concursului la cele trei secțiuni, pentru a-i preda casca și conducerea finalului de emisiune. Ultimul cuvînt a aparținut lui Sorin Trocan, care a invitat Radio Timișoara să vină cât mai des prin Arad.

Emisiunea s-a terminat, Angelco Stoicovici a părăsit cu regret locul cu cea mai bună vizibilitate din local, iar participații s-au retras în biroul domnului Dima, pentru ultimul pahar de vorbă. În 14 martie, la Arad, 3 X 3 a fost egal cu...o seară minunată.

REPORTER INDISCRET □

Redacția ziarului ȘTIREA este alături de colegul Bujor Buda în momentele grele prietnule de moartea soacrului său.

DUPĂ APROAPE 50 DE ANI,

**JOI A AVUT LOC PRIMA TRANZACȚIE
LA BURSA DE MĂRFURI ARAD**

VALOAREA PRIMULUI CONTRACT SEMNAT A FOST DE 63,6 MILIOANE DE LEI

După aproape 50 de ani de întrerupere, tradiția bursieră s-a reluat din nou în Arad joi, 17 martie, când a avut loc prima tranzacție la Bursa de Mărfuri Arad. Au fost oferite 7 mărfuri: malț blond din orz, malț blond din orzoaică, autricol vită, conserve carne vită, melasă de zahăr, linie îmbuteliere și concentrat de suc. Singurul contract semnat a fost pentru conservele de carne de vită. S-a început de la un preț de 4.100.000 lei/tonă. Brokerul cumpărătorului a oferit 3.900.000 lei. După mai multe tranzacții, în final s-a ajuns la suma de 3.975.000 lei/tonă, ceea ce a însemnat un total de 63.600.000 lei pentru cele 16 tone oferite.

Cu toate că s-a încheiat doar un singur contract, prin valoarea începutul a fost bun. Mai ales că, în urmă cu o zi, la Timișoara s-au tranzacționat mărfuri în valoare de 40 milioane lei, în prima zi de funcționare a Bursei de Mărfuri din orașul de pe Bega.

După spusele directorului Bursei, domnul Viorel Dinu, tranzacțiile vor avea loc cu o periodicitate săptăminală, în fiecare zi de joi, de la orele 11.

impuse, dacă nu se încadrează în standardele Bursei.

**CUM SE VINDE O
MARFĂ LA BURSĂ?**

1. Vinzătorul care dorește să tranzacționeze la Bursă trebuie mai întâi să aleagă o agenție bursieră care să-l reprezinte în ringul Bursei.

2. Cu agentul bursier se semnează un contract cadru de reprezentare, dacă se dorește acest lucru.

3. Se achită o garanție de minim 10% din valoarea mărfii. Garanția se depune cu minim două ore înainte de tranzacționare într-un cont al agenției bursiere blocat de BMA-SA.

4. Comanda de vânzare se transmite agenției bursiere aleasă împreună cu documentele care atestă existența mărfii și condițiile de calitate.

La licitațiile BMA-SA:

5. Taxa de înscriere la licitație : 15.000 lei. Taxa acoperă cheltuielile legate de întreținerea sistemului logistic al Bursei ;

6. Dacă la prețul cerut de vânzător, marfa își găsește cumpărător în urma unei ședințe bursiere, înseamnă că tranzacția s-a încheiat.

7. Se semnează contractul între vânzător și agentul său bursier și cumpărător și agentul său bursier.

8. Se deblochează sumele corespunzătoare garanțiilor. Pot fi restituite integral clienților sau pot fi folosite pentru achitarea comisionelor Bursei și agențiilor bursiere.

OBS. Contractul trebuie executat în maxim cinci zile lucrătoare de la încheierea lui în ring.

Comisionul perceput de agenția bursieră este negociabil și înglobează și comisionul BMA-SA (0,2% pentru piața întâi și a doua și 0,25% pentru piața a treia).

**CUM SE CUMPĂRĂ O
MARFĂ LA BURSĂ?**

1. Cumpărătorul care dorește să cumpere o marfă prin Bursă trebuie mai întâi să aleagă o agenție bursieră care să-l reprezinte în ringul Bursei.

2. Cu agentul bursier se semnează un contract cadru de reprezentare, dacă se dorește acest lucru;

3. Se achită o garanție de minim

10% din valoarea mărfii care se dorește a se cumpăra. Garanția se depune cu minim două ore înainte de tranzacționare într-un cont al agenției bursiere blocat de BMA-SA;

4. Comanda de cumpărare se transmite agenției bursiere aleasă împreună cu condițiile de calitate

impuse, dacă nu se încadrează în standardele Bursei.

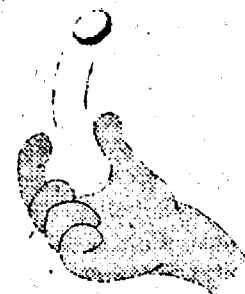
La licitațiile BMA-SA:

5. Taxa de înscriere la licitație 15.000 lei. Taxa acoperă cheltuielile legate de întreținerea sistemului logistic al Bursei;

și restituite integral clienților sau pot fi folosite pentru achitarea comisionelor Bursei și agențiilor bursiere.

OBS. Contractul trebuie executat în maxim cinci zile lucrătoare de la încheierea lui în ring.

Comisionul perceput de agenția bursieră este negociabil și înglobează și comisionul BMA-SA (0,2% pentru piața întâi și a doua și 0,25% pentru piața a treia).

6. Dacă la prețul cerut de cumpărător, marfa își găsește vânzător în urma unei ședințe bursiere, înseamnă că tranzacția s-a încheiat.

7. Se semnează contractul între vânzător și agentul său bursier și cumpărător și agentul său bursier;

8. Se deblochează sumele corespunzătoare garanțiilor. Pot

Anunț important!
S.C.ȘTIREA S.R.L.
convoacă Adunarea generală a acționarilor vineri 25 martie, orele 17 la sediul din Bd. Revoluției nr.1.

COLȚUL MELOMANULUI

CONCERT COMEMORATIV

Dirijorul DORIN FRANDEȘ a înscris în programul zilei de 3 martie Uvertura "Egmont" de Ludwig van Beethoven - concepută pentru piesa omonimă a lui Goethe - în care a saugerat lupta eroului pentru libertatea poporului său, căderea sa, dar, mai ales triumful ideii pentru care și-a sacrificat existența, muzică ce a reușit să acapareze publicul.

IOAN IVAN RONCEA a dat viață inspiratei partituri a lui Georg Friedrich Haendel, "Concertul pentru harpă și orchestră op. 4 nr. 6", cunoscută și în varianta pentru orgă. Solistul, cu un rol de prin plan, a subliniat suavitatea discursului lipsit de contraste a Allemandei, melancolia Sarabandei și caracterul popular al Menuetului, cu ingenioasele și numeroasele lui transformări.

După ce Filarmonica arădeană a programat cu câțiva vreme în urmă suita ANTAR, de data aceasta - tot cu ocazia împlinirii a 150 de ani de la nașterea lui Nicolai Rimski Korsakov - dirijorul Dorin Frandeş a înscris în program suita simfonică "Șeherezada". Inspirată de lumea basinelor din "1001 de nopți", lucrarea a redat contrastul între neîndurătorul Șahriar, determinat să amâne mereu execuția și povestitoarea-soția sa Șeherezada - cu delicatețea și inteligența ei. Creionarea, cu variate mijloace muzicale indicate de compozitor, a diverselor trăiri ale personajelor, în fața unor variate situații, au conturat o reușită variantă interpretativă. Dorel Bîc, concert-maestrul Filarmonicii, a dat o notă de firească partidei sale, plină de sensibilitate.

TINERE SPERANȚE

În 8 martie, sala Palatului Cultural a găzduit un concert al tinerilor soliști, acompaniați de orchestra dirijată de CRISTIAN GEORGE NEAGU.

CRISTIAN MICLEA de la Liceul de Muzică din Cluj s-a prezentat cu "Concertino pentru clarinet și orchestră" de Carl Maria von Weber, etalind agilitatea caracteristică instrumentului, dar și expresivitatea melodică, timbrul catifelat, în lucrarea celui ce a fost un deschizător de drum în muzica romantică germană.

ALEXANDRU PETROVICI de la Academia de Muzică din București a vitalizat o celebră partitură, "Rapsodia pe o temă de Paganini" de Serghei Rahmaninov. Tînărul solist a dat expresie multiplelor fațete ale temei principale, ca și umbre celei secundare (Dies irae),

conturînd - cu concursul orchestrei arădene - acest edificiu sonor care a cucerit publicul.

CAROL STEFTNER, elev al Liceului de Artă din Arad, a accesat la o partitură care pune serioase probleme soliștilor, "Concertul pentru vioară și orchestră" de Johannes Brahms, ce deschisese drumul explorării profunzimilor de care e capabil acest instrument, pe traseul beethovenian. Solistul a relevat avînturile melodice, tensiunea pasionată ce caracterizează întregul parcurs al lucrării, ca și delicatețea, prin tonuri catifelte.

Este meritul orchestrei arădene și a dirijorului C.G. Neagu de a fi continuat buna tradiție de lansare a tinerelor talente, cărora publicul le-a urat succes pe mai departe prin aplauzele sale.

UN CONCERT AL SOLIȘTILOR

Debutul concertului din 10 martie l-a făcut dirijorul CRISTIAN G. NEAGU cu "Simfonia de cameră pentru 12 instrumente soliste, op. 33". C. Tălmăciu - flaut, Ionel Lungu-oboii, I. Bădoiu - corn englez, Dan Chiș - clarinet, S. Moldovan și Gh. Cociuba - corn, Gh. Branciu - trompetă, Artemiu Șimonca - vioară, Endre Szocs - violă, Ervin Czucz - violoncel, T. Varyas - contrabas, Sorin Dogariu - pian, au tălmăcit această partitură plină de esențe. Însăși abordarea acestei lucrări reprezintă un eveniment - Enescu, cu excepția rapsodiilor, fiind destul de rar cîntat la noi - ca să nu mai vorbim însăși calitatea interpretării, care s-a ridicat deasupra ștachetei de performanță tehnică.

ȘTEFANIA JIENESCU (Italia) a abordat "Concertul pentru pian și orchestră nr. 2" de Frederic Chopin. Solista a evidențiat generoasa melodică, lirismul specific chopinian, dar și ritmurile dansante ale finalului.

Mai rar cîntat, "Triplul concert pentru vioară, violoncel, pian și orchestră" de Beethoven i-a avut ca protagoniști pe DOREL BÎC, ALEXANDRA GUȚU și ȘTEFANIA JIENESCU, care au creat atmosfera de elan și vioieșie din prima parte. Violoncelul, cu timbrul său cald, a dominat a doua mișcare, ca apoi să dea strălucire temei refren din final, care a fost apoi înviorată de vioara solistă. Dialogurile acestora cu al treilea solist, pianul - la care orchestra și-a adus comentariul cu sonorități rotunjite - au încheiat un discurs transparent, ce a transmis publicului bogăția sufletească a acestei creații beethoveniene.

HUGO HAUPTMANN □

MARGINALII ZECE LUCRURI MAI PUTIN CUNOSCUTE DESPRE BILL CLINTON

(urmare din pag. 7)

o școală de stat locală din Little Rock, unde cei mai mulți copii erau de culoare, dar rata criminalității în astfel de școli din Washington DEC este teribilă. Politica școlilor particulare este sumbră pentru "președintele educației reale".

7. Clinton este o "pasăre de noapte", căruia îi place să discute despre politică și despre cărți și să se infierbinte pentru diferite idei în orele de după miezul nopții. Dimineața, el este posomorît, lent și adeseori ursuz, deși se autrenează ca să se poată scula pentru ședințele cu personalul său, de la 7.30 dimineața.

8. S-ar putea să nu avem prea mult de așteptat pînă se va închide luna de miere dintre Clinton și Gore. Acesta din urmă nu a uitat că, atunci cînd a candidat la președinție în 1988 și a cerut sprijinul vecinului său Bill Clinton, el a refuzat.

9. Clinton citește cu pasiune povestiri de groază sau romane polițiste moderne. Favoriții săi sînt Tony Hillerman, care scrie despre poliția tribului Navajo din rezervațiile din Arizona și New Mexico, de asemenea femeia detectiv particular V. I. Warshawski, precum și Walter Mosley, un Raymond Chandler al negrilor. Romanul acestuia "Diavolul în rochie albastră" - al cărui erou principal este un detectiv particular negru și a cărui acțiune se desfășoară la Los Angeles, la sfîrșitul anilor 40 - este una dintre cărțile pe care Clinton vi le-ar recomanda cu căldură.

10. Fumătorii americani trebuie să se pregătească pentru introducerea unor noi taxe asupra țigărilor, care costă aproximativ 1.50 lire sterline un pachet. Fiind un antifumător convins, în timpul

DIN PANSEURILE LUI PĂSTOREL

Inaugurăm astăzi o rubrică cuprinzînd spicuri din scrierile lui Al. O. Teodoreanu, unele publicate în revistele vremii, "Adevărul literar și artistic" (1933-1934), în "Magazinul" (1933) și în "Vremea" (1934) etc.

"Jovialitatea, celebrată în proză și versuri, a făcut din Al. O. Teodoreanu - aliatat cu diminutivul de circulație publică Păstorel - mai degrabă o figură legendară, îndeosebi prin impresionanta bogăție a producției epigramice și științietoarelor vorbe de duh (...) Faima lui Păstorel, sufocată de propria legendă, e azi mai mult orală (...) De la primele încercări, Păstorel a cultivat cu voluptate și-n fine nuanțe umorul ștregăresc, iubind mai cu seamă vinul, căruia-i închină epitalamuri, suguind blînd la petrecerile "cu soții", mascîndu-și însă pe alocuri un grăunte de lirism și suavitate - ca și caldul patriotism, sub tonul vesel, șampatizant".

Am redat cîteva fragmente din prefața la INTER POCULA semnată de dl. Titus Moraru. Unele dintre științietoarele lui

vorbe de duh, își păstrează intactă actualitatea.

"Am un leu și vreau să-l beau!" - numai reprezintă astăzi decât o amintire a unor vremuri legendare.

"N-am un leu și vreau să-l beau" - încă își găsește o aplicație universală.

"Ferice de cei ce pot bea trei mii de lei și se îmbată numai de-o sută".

"Prețuiește conținutul damigenei numai atît cît nu are pretenția să-ți impue și forma ei".

"La o masă de proști, cel mai prost dintre toți e omul spiritual".

"Alcoolismul s-a răspîndit în așa măsură, încît a nu bea e aproape o calitate intelectuală".

"Între vinul prost și o femeie infidelă, e preferabil vinul bun".

"De ce s-o fi spunînd: a mîncă o avere, chiar cînd averile se joacă și se beau?"

"Vinul e singura sîmț în stare lichidă: se naște, trăiește și moare (păcat că nu se reproduce).

"Se zice că mai toți bețivii poartă coarne. Ce nu face omul la beție?"

Selecționate de

BUJOR BUDA □

S. C. ARCOMB SA ARAD

(fost INC) vinde găini ouătoare ALBO (2700 lei/buc) și ROSO (3000 lei/buc) de la Ferma 2 Mureș, tel. 11075.

În mod special, pentru sărbătorirea PAȘTELUI, mari reduceri la prețul ouălor (ferma 8 Mureș, tel. 13391). De asemenea vindem orice categorie de porcine, la prețurile cele mai avantajoase, de la Complexul de porci Nădlac, la telefon 0969/74541.

Informații suplimentare Arad, str. Cîmpul Liniștei nr. 1, telefon 46530, 46222, 46827.

ERATĂ

În articolul nostru din numărul precedent (9/11 - 17 martie), la p. 8, coloana 1, rîndurile 1-2, de jos, în loc de "le aducem la cunoștință (...) știrea", se va citi "la aducem (...) știrea".

MICĂ ANTOLOGIE AFORISTICĂ (III)

1. "Cine are superstiția opiniei altuia și tremură de toate strămbăturile din nas nu construiește nimic".

(George Călinescu)

2. "... chiar dacă nu se poate trăi numai pentru ură, la fel de imorală ar fi o dragoste acordată în egală măsură căldului și victimei".

(Idem)

3. "... omul este un zeu constrîns să aibă o morală".

(Idem)

4. "... viața, operă izbită sau

ratață, va avea atîta succes cît am pus noi în ea".

(Idem)

5. "Înțeleg versul așezat de Dante pe poarta infernului că numai renunțînd la orice speranță pătrunzi în infern".

(Idem)

6. "Există o unică perspectivă de a-l judeca azi pe Pilat din Pont: de a-și spune că, într-un asemenea secol, ate spăla, ca el, pe mâini de orice răspundere înseamnă a participa la toate răstîgnirile".

(Idem)

7. "... barbarii n-au intrat în Roma, multă vreme, nu de teama legiunilor ei, ci de teama legendelor ei".

(Idem)

(G.I. Tohăneanu)

9. "... fără randament social, fără o largă deschidere în afară, fără ecouri stăruitoare în tumultul "cetății", erudiția se dovedește o desertăciune".

(Idem)

10. "Libertatea supremă constă în a birui frica de moarte".

(Al. Paleologu)

POLITICĂ ȘI ECONOMIE

Niciodată nivelul de trai din România nu a fost printre cele mai ridicate, dar întotdeauna au existat și popoare europene care urmau după noi. Astăzi - când spunem asta înțelegem cel puțin ultimii 15-20 de ani - cu excepția fostei URSS și sperăm și Albania - nimeni nu mai urmează după noi, fiind comparați din această cauză cu o Somalie a vechiului continent.

Auzim astăzi vorbindu-se, atât în țară cât și în străinătate, despre imensele resurse agricole ale țării noastre pe deplin valorificate înainte de război. Este adevărat că înainte de primul război mondial în România o mare parte din venituri provenau din exportul de cereale. Această situație s-a modificat însă radical după anul 1918, când exportul de produse agricole - cereale mai ales - a scăzut treptat mergând până acolo încât unii experți făceau pronosticuri asupra momentului în care țara noastră va deveni importatoare de produse agricole, dacă nu vor surveni modificări de ordin tehnologic. Surplusurile agricole, destul de puține, proveneau din consumul intern scăzut, datorat sărăciei populației. Producția la hectar era mică în perioada dintre cele două războaie, iar prețul produselor noastre pe piața externă a devenit treptat necompetitiv fiind prea ridicat.

Începând cu secolul XX excedentul populației rurale a devenit semnificativ, motiv pentru care a apărut o adevărată foamă de pământ. Reforma agrară de după războiul de întregire a neamului a dovedit că singură agricultura nu va putea asigura existența neamului nostru. Iată de ce, dezvoltarea industriei, apărută în România încă din secolul al XIX-lea, a devenit în sec. XX dar mai ales după primul război mondial o chestiune de viață și moarte. Dezvoltarea industriei sau industrializarea a reprezentat de aceea o problemă cu care s-au confruntat deja politicienii români de până la 1945.

Statul român, la cîrma căruia s-au aflat până la al doilea război

mondial mai mult liberalii, s-a străduit din răzputeri să asigure un cadru sănătos de dezvoltare a industriei naționale. Producția indigenă era protejată de concurența străină printr-un sistem vamal avantajos elementului național, iar formula "prin noi înșine" a devenit politică de stat. În paranteză vom spune că politica aceasta nu trebuie confundată sau chiar comparată cu politica sinucigașă de autarhie promovată de grotescul regim

mizeria creștea, afacerile prosperau. În timp ce pentru unii războiul a însemnat moarte și mizerie, pentru alții a constituit o sursă nemăsurată de îmbogățire, jefuirea statului român realizându-se prin cele mai variate și neașteptate forme. În acest fel o mare parte a capitalului a trecut din mîinile ineficiente ale statului în mîinile producătorilor de mari valori ale particularilor.

Toate cauzele enunțate mai sus

rapide și însemnate și nimic nu poate dovedi mai bine viabilitatea industriei românești decât faptul că în timpul marii crize de supraproducție din 1929 - 1933, producția industrială a scăzut la noi mai puțin decât în restul lumii, iar după criză producția s-a înviorat și a crescut repede atingînd valori de 32 miliarde lei în 1932, 35 miliarde în 1933, 42 miliarde în 1934, 47 miliarde în 1935, 51 miliarde în 1936, 54 miliarde în

consumul maxim de fier și produse din fier în anii 1925 - 1930 în România era de 30 kg pe cap de locuitor în timp ce în Germania, Franța și Anglia era de 150 kg. Consumul maxim de bumbac era în aceeași perioadă de 3 kg în țara noastră, în timp ce în Franța era de 8 kg, iar media consumului pe glob era de 2,75 kg. În ceea ce privește valoarea producției industriale pe cap de locuitor estimată în mărți germane, în S.U.A. era de 1750, Anglia de 1550, Germania de 1100, Franța 950, Japonia 225, în timp ce în România era de 130.

Toate aceste cifre dovedesc că România a avut înainte de război o industrie care chiar dacă nu era prea dezvoltată comparativ cu cea din statele cele mai dezvoltate ale lumii era eficientă și în măsură să asigure nevoile țării. Aducea venituri însemnate inspirînd optimism economic și încredere în capacitatea de modernizare a țării noastre.

După venirea comuniștilor la putere s-a acreditat ideea că în România nu a existat industrie și că industrializarea țării constituie marea misiune a partidului comunist. Acest partid a preluat în întregime tipul de dezvoltare industrială din Rusia sovietică care a fost nepotrivit pentru noi, țara mică și fără prea multe resurse. Adevărul este că noțiunea de industrializare a fost conronișă de comuniștii români. Eșecul comunismului dovedește eșecul acestui tip de economie. Este profund greșit să se confunde comunismul cu industrializarea. Intrarea României în modernitate se poate realiza doar prin dezvoltarea industriei și a ocupațiilor de tip urban legate de aceasta prin reevaluarea succeselor pe care le-am obținut altădată. Doar cine ne pot da încrederea necesară depășirii unei perioade în care abia putem produce mijloacele de subzistență care ne sînt necesare, fiind departe de speranțele și sacrificiile făcute de poporul român.

MIHAI GROZAV □

S.C. GETON CRUX S.R.L.

Str. Lucian Blaga nr. 2-4, tel./fax (0966/17643

Vă oferă din producție internă și import prin

Magazinul Universal

INCĂLȚĂMINTE,
CONFECȚII FEMEII,
BĂRBAȚII, COPII
JUCĂRII
PAPETĂRIE

ELECTROCASNICE
MOULINEX
ZASS
BOSCH

COMPUTERE
CONSUMABILE
RADIOCASSETOFOANE
VIDEOCASSETOFOANE
TV COLOR

ARADUL

VINDE UN VAST
SORTIMENT DE:

STOFE ȘI

TESĂTURI

COVOARE ȘI MOCHETE

MERCERIE ȘI MAROCHINĂRIE

patronat de Ceaușescu.

Bogățiile minerale ale țării exploatare sistematic au constituit altă sursă de finanțare, prin export, că și materie primă pentru industrie. Cel mai cunoscut exemplu este exploatarea petrolului într-o vreme când rezervele noastre erau printre cele mai cunoscute în lume. În afara condițiilor favorabile create de statul român printr-o politică economică rațională și curajoasă, primul război mondial a favorizat o scurgere importantă de capital din buzunarele statului în buzunarele întreprinzătorilor particulari. Războiul a fost o ocazie neașteptată pentru un mare transfer de capital, realizat, de cele mai multe ori, prin mijloace necinstite, scandaloase chiar. Legile economice nu cunosc însă legile morale, iată de ce în timp ce pe front și apoi în țară

nu făcut ca dezvoltarea industrială a țării noastre după primul război mondial să fie energică și viguroasă. Productivitatea muncii în industrie a fost mult mai mare decât în agricultură, deși la fel ca și toate popoarele aflate la începutul procesului de industrializare aveam o forță de muncă slab calificată. Acest avantaj era compensat, în parte, de un avantaj însemnat care consta în prezența numeroasă încă a populației la sat, care asigurau hrana orașenilor la prețuri cât de cât acceptabile, adică destul de mici, pe măsura veniturilor modeste ale lucrătorilor industriali slab calificați. Aceste prețuri "acceptabile" însemnau sărăcie în țară, unde progresele și civilizația secolului nostru se percepau destul de greu.

La orașe progresele erau însă

1937 etc. Aceste cifre reprezentau valoarea producției marii industriei românești în timp ce valoarea produsă de mica industrie nu făcea obiectul statisticilor dar după părerea experților atingea minimum 12 miliarde lei. Se poate lesne observa raportul dintre mica industrie și mare industrie net în favoarea celei din urmă.

În ceea ce privește puternica dezvoltare a industriei românești, mari mai ales, este edificatoare și compararea sumelor investite. În anul 1919 capitalul investit a fost de 440 milioane lei aur, în timp ce în anul 1936 a crescut la 950 milioane lei aur.

Avîntul industriei ne-a apropiat de principalele state industrializate din vest deși decalajul rămînea încă însemnat. Pentru a exemplifica vom arăta că,

MARGINALII

ZECE LUCRURI MAI PUTIN CUNOSCUTE DESPRE BILL

CLINTON

"THE GUARDIAN"

1. Omul cel mai puțin bogat care a devenit președinte de la Harry Truman încoace (1945), Bill Clinton este, în prezent, în mod oficial lipsit de adăpost. De îndată ce va înceta să mai fie guvernator de Arkansas, el va preda reședința oficială din Little Rock adjunctului său și va aștepta ziua inaugurării din luna ianuarie pentru a se muta la Casa Albă. Deocamdată, el și

Hillary Clinton nu posedă nici o altă locuință.

2. Cristophe de la Hollywood, solicitat în primăvară pentru a o confa pe Hillary și apoi angajat pentru a remodela suvițele argintii ale lui Bill înaintea dezbaterii televizate, a devenit noul confort-șef. Drept recompensă, Cristophe s-a numărat printre oaspeții de onoare ce au luat loc pe scenă alături de Clinton la marele miting din California. Organizatorii campaniei neagă, dar, în cazul în care într-adevăr nu s-a folosit nici un fel de vopsea pentru păr, atunci

Clinton a stabilit un nou record mondial în a face ca părul argintiu să fie telegenic.

3. Președintele, căruia îi plac dulciurile, semipreparatele și are probleme cu greutatea, nu este chiar în cea mai bună condiție fizică, așa cum dorește să pară. Când face jogging, el aleargă foarte încet, iar vicepreședintele Al Gore a fost sfătuit să încetinească ritmul atunci când alergau împreună și când Clinton depunea mari eforturi.

4. Liberalii duri nu îi vor ierta niciodată faptul că, într-o primă încercare de a-și dovedi patriotismul

și curajul în fața întregii națiuni, Clinton a trimis garda națională din Arkansas în Honduras pentru "exerciții". De fapt, aceasta a fost o misiune de sprijin față de grupările contras din Nicaragua. Clinton a fost fericit să poată trimite trupele din Arkansas într-o misiune de dreapta, sprijinită de Reagan, pe care alți guvernatori democrați, cum a fost Michael Dukakis din Massachusetts, au respins-o.

5. Pe vremea când se afla la Oxford, Clinton s-a împrietenit cu portarul de la University College

și a petrecut mult timp stînd de vorbă în loja acestuia. La puțin timp după ce a fost ales pentru prima dată guvernator de Arkansas, în 1978, Clinton s-a întors pentru a-și revedea vechiul prieten. "A. Clinton", l-a întâmpinat acesta. "Am auzit că ai fost ales rege al unui loc uitat de Dumnezeu, în care trăiesc doi oameni și un cline".

6. În prezent, una dintre cele mai mari probleme ale familiei Clinton este la ce școală va merge fiica lor, Chelsea, de 12 ani. Ea a frecventat

(continuare în pag. 6)

